

▲ Ron Methorst (r) en Gera van Os van landbouwhogeschool Aeres in Dronten. © Foto Freddy Schinkel

Kringlooplandbouw: hoe jonge high-tech boeren leren van opa's wijsheid

INTERVIEW | Boeren moeten terug naar de wijsheid van voor de oorlog, toen 'kringloop' nog de standaard was. Dat wil landbouwminister Carola Schouten. Op de landbouwhogeschool van Aeres in Dronten weten de jonge boeren en boerinnen dat ze er niet aan ontkomen, zeggen docenten Ron Methorst (45) en Gera van Os (54). Methorst: „Maar we gaan niet terug naar de tijd van Ot en Sien.” Hoe landbouwkringloop toch kan, dankzij slimme boeren en wakkere consumenten.

Gerald Meijer 15-09-18, 10:00

Inloggen **RegioAlgemeenSportVideo**

Gera van Os: 54, Lisse. Lector Duurzaam Bodembeheer aan de Aeres Hogeschool in Dronten.

Kringlooplandbouw. Gaat dat over tweedehands sla?

Methorst (glimlachend): „Het betekent gewoon dat je niets meer verspilt. Je wilt al je grondstoffen optimaal benutten. Mest gebruiken in plaats van kunstmest, bijvoorbeeld. Want daarvoor zijn veel fossiele brandstoffen nodig, of het komt uit fosfaatmijnen die een keer uitgeput raken. De eiwitten in koeienvoer komen van soja die we voornamelijk uit Brazilië halen. Terwijl we dat prima in Europa kunnen produceren. Van de suikerbiet gebruiken we alleen de biet, waarom het blad niet? Het kan anders en het kan slimmer.”

Waarom moet het anders?

Van Os: „De landbouw werd na de Tweede Wereldoorlog heel efficiënt in het produceren. Dat was toen het grote doel. Veel produceren voor zo laag mogelijke kosten. Dat was economisch het meest efficiënt.” Methorst: „Maar op de lange termijn is het niet houdbaar.” Van Os: „Het huidige systeem gaat ten koste van onder meer landschap en klimaat.” Methorst: „Kringlooplandbouw als basis hebben we losgelaten in de jaren zestig. Die wijsheid hebben we nu weer nodig.”

Roemeense varkensboeren gaan intussen vrolijk verder met ‘veel voor weinig kosten’.

Methorst: „We moeten vertrouwen hebben in de innovatiekracht en de ontwikkelkracht van onze landbouw. We passen ons niet voor het eerst aan. Dat gebeurde toen Oost-Europa openging, waar goedkope arbeid en goedkope grond was. We bedachten melkrobots om te kunnen concurreren met die goedkope arbeidskrachten.”

Van Os: „Supermarkten kunnen natuurlijk die goedkope speklapjes uit Roemenië halen, maar ook zij moeten meedoen met de kringloopgedachte. Hun imago wordt gestuurd door wat de consument vindt en koopt. Als we met z'n allen willen dat de boeren ons voedsel produceren, het landschap beheren en bijvoorbeeld voor water zorgen in droge tijden en in natte tijden water opvangen, dan moeten wij als consumenten voor die diensten betalen. Natuurclubs kunnen de consument bewust maken van de keuzes die ze maken in de supermarkt.”

Boeren moeten vrienden worden met Wakker Dier?

Van Os: „Ze zorgen wel voor beweging, zoals met de plofkip, ja. Ik heb niets tegen zulke veranderingen, maar je ziet dat ze niet altijd de juiste feiten hanteren. Er zijn al trouwens al groene clubs die met boeren samenwerken, zoals Stichting Natuur en Milieu. En inderdaad de Vogelbescherming.”

De meeste jongens en meiden die hier rondlopen voelen zich uitgedaagd in hun vakmanschap.

-Ron Methorst

U geeft jonge boeren les. Die zien de bui al hangen?

Methorst: „Ze staan verrassend open voor de noodzaak van kringlooplandbouw. De meeste jongens en meiden die hier rondlopen voelen zich uitgedaagd in hun vakmanschap. Dat geeft soms spanningen thuis: welke keuzes maak je op het bedrijf voor de lange termijn? Daar zullen ze hun weg in moeten vinden.”

Hoe dan?

Van Os: „Met Smart Farming bijvoorbeeld. High-tech boeren, precisielandbouw. Met kleine robots die het werk doen, in plaats van enorme machines die de bodem vernielen. In theorie zou je er in biomassa, hoeveel je produceert, niet eens op achteruit hoeven te gaan. Minder gewasbeschermingsmiddelen gebruiken, efficiënter de bodem gebruiken, het maakt je minder kwetsbaar en levert intussen meer insecten, vogels en dus meer biodiversiteit op.”

Methorst: „Dat is de ene methode: wel gericht op veel produceren, maar toch op een compleet andere manier dan nu gebeurt. De andere methode is extensiever, meer ecologisch: minder dieren op een hectare. En met je klanten meer in de regio.” Van Os: „Die kopen dan vlees, groente of zuivel met een verhaal. Daar betalen ze meer voor.”

Methorst: „De overheid moet er wel voor zorgen dat regels die kringlooplandbouw belemmeren worden opgeruimd. Soms mag gewone mest niet als vervanger van kunstmest omdat de Europese Unie bang is dat het uitspoelt naar de sloot. Terwijl je dat kunt regelen met innovatieve technieken.”

Over tien jaar zijn we deze visie van minister Schouten allang vergeten. Toch?

Van Os: „Ondenikbaar. Het huidige systeem is onhoudbaar, alleen al vanwege de klimaatverandering.” Methorst: „Minister Schouten wil de omslag binnen twaalf jaar, dat is heel snel. Maar de sector heeft niet stilgezeten, de voorlopers bewijzen dat het kan. Hier in de buurt is een boer die in deze heel droge zomer niet heeft beregend. Het was niet nodig omdat hij al een tijd bezig is zijn bodem te verbeteren. Het kan dus. Het kan snel gaan, dat iets nieuws heel gewoon is. Je gooit thuis toch ook niet meer je gft en plastic in dezelfde afvalbak? De kringloopgedachte bestaat al langer, je zal het op veel meer plekken gaan zien.”

 InloggenRegioAlgemeenSportVideo

▲ Ron Methorst is onderzoeker- hogeschoolhoofddocent en Gera van Os lector, bodemkundige op Aeres Hogeschool in Dronten. Foto Freddy Schinkel, IJsselmuiden © 130918 © Foto Freddy Schinkel

Je las zojuist een Premium artikel.

Elke maand mag je 3 van onze beste artikelen lezen. Meer lezen? Maak dan gratis een profiel aan.

Maak een profiel aan

Ben je abonnee of heb je een profiel? [Log dan in.](#)

 [Inloggen](#) [Regio](#) [Algemeen](#) [Sport](#) [Video](#)

— LEES MEER

VERDER IN HET NIEUWS

Meld je aan voor de nieuwsbrief

Wilt u elke dag de Dagelijkse nieuwsbrief nieuwsbrief van De Stentor ontvangen via e-mail?

Wij zijn altijd op zoek naar het laatste nieuws.

Tip de redactie »

Algemeen

Colofon

Auteursrecht

Abonnementsvoorwaarden [Mijn profiel](#)

Gebruiksvoorwaarden

Privacystatement

Cookiestatement

Vacatures

Service

Klantenservice

Krant niet bezorgd?

Vakantieservice

Adverteren

Losse verkoop

Meer de Stentor

Abonnee worden

Digitale krant

Nieuwsbrieven

Webwinkel

RSS

Apps

 Inloggen **Regio** **Algemeen** **Sport** **Video**

Algemeen

Service

Meer de Stentor

Volg ons ook op

Apps

ADR Nieuwsmedia

DE PERSGROEP.

ECHTE MEDIA . ECHTE MENSEN . ECHTE RESULTATEN

© 2018 de Persgroep Nederland B.V. - alle rechten voorbehouden